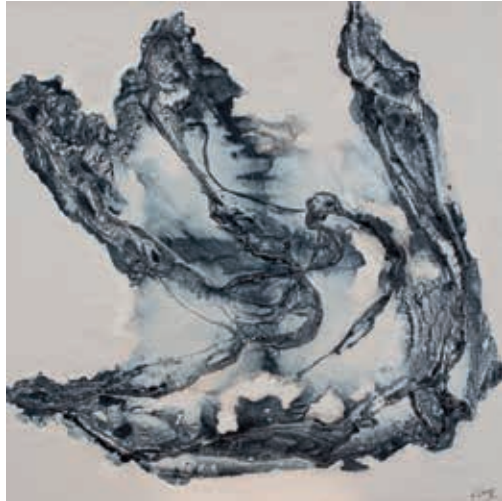


Linda Lacombe



Lijnen *en* Grenzen



Ghislain Verstraete

Lijnen *en* Grenzen

is een tentoonstelling met werk van Linda Lacombe en Ghislain Verstraete die loopt van 10 tot 25 mei 2019 in het stadsmuseum van Menen.

Deze publicatie omvat naast afbeeldingen een tekst van curator Henk Delabie, van de twee kunstenaars en een fragment uit een brief van Philippe Van Cauteren.

In het kader van deze tentoonstelling geeft psychiater Dirk De Wachter op 25 mei om 19 u. een lezing over de betekenis van creativiteit en kunst voor 'goed leven'.

In de (traditionele) schilderkunst heb je het schildersdoek waarop de schilder een tafereel, een landschap, ... schildert. Het schilderij vormt dan een soort venster op een wereld. Allerlei technieken worden daarvoor aangewend : perspectief, schaduwwerking, ...

Men is deze kijk op de schilderenkunst, het creëren van een illusie op het doek, op een bepaald moment in vraag gaan stellen.

Het canvas werd als object onderzocht en er werd getracht het vlak van het schilderij te ontdoen van illusie. Dit gebeurde door o.a. letterlijk lijnen in het doek te snijden waardoor er een fysieke diepte ontstond. De randen van het doek vervaagden, de ruimte rondom werd deel van het schilderij.

De begrenzing werd een keuze.

In deze tentoonstelling wordt gekozen om die grenzen en de daarbij behorende lijnen van betekenis te voorzien.

De lijnen functioneren hier op totaal verschillende manier.

Soms is de lijn een geste, een fysiek gebeuren op het doek.

Daarbij kan je de kracht ervaren die aan de lijn vooraf ging en doorwerkt in het spoor van de geste. Deze lijnen lijken het vlak te penetreren.

Andersom kunnen de lijnen hier ook een grens bepaling aanduiden, een indeling van het vlak, een omsluiting in het vlak. Binnenin deze grenzen kan een ordening ontstaan, kunnen er zich lagen ontwikkelen. Door het gebruik van lijnen en grenzen ontstaat er een vrijheid waarbinnen allerlei zaken dialogeren met elkaar of positie innemen tegenover elkaar.

De ruimte van deze expo heb ik op eenzelfde wijze opgevat, nl. de werken laten dialogeren met elkaar binnen een eigen kader. De werken kunnen zo hun lijnen en grenzen binnen zichzelf en tegenover elkaar stellen.

Henk Delabie, curator

Brief : aan Linda Lacombe en Ghislain Verstraete (fragment)

.... een dubbeltentoonstelling, Linda Lacombe en Ghislain Verstraete. Twee kunstenaars die elkaar vinden in een verkennen van grenzen en lijnen. Niets gevaarlijker wanneer lijnen met grenzen verward worden, niets handiger dan grenzen als lijnen weg te zetten. Ghislain ken ik al jaren, in andere hoedanigheden dan als kunstenaar, Linda heb ik voor het eerst op haar atelier ontmoet. Prachtig in het atelier van Linda : die blik door het venster op het landschap. Alsof door naar buiten te kijken de kunstenaar het interieur van haar mentaal landschap weet om te zetten in schilderijen, objecten. Geladen zijn ze, doorwerkt met veel materie, niet zonder onschuld, een bekommernis alsof kunst de verplichting heeft expressief te zijn. Ghislain daarentegen verkent onthecht de mogelijkheden van een schilderij. Hij schildert zoals een ekster vliegt : bij wijlen onhandig, maar met een onverzettelijke nieuwsgierigheid. Een explosie van kleur en vorm waar de diepte in het oppervlak van het moment van het schilderen verkend wordt.... Een ontmoeting tussen twee gelijkgezinden wiens overtuiging is dat verbeelding en kunst als een instrument is dat de akkers van onze rationaliteit doorploegt.

Philippe Van Cauteren, Gent, 3 mei 2019

Over lijnen en grenzen

Wij kozen als thema voor deze tentoonstelling 'Lijnen en grenzen'.

Lijnen verdelen en verbinden, scheiden en brengen samen, openen en sluiten. Grenzen schermen af maar wijzen ook naar nieuw ruimtes van vrijheid en ontdekking van het/de andere. Wij presenteren schilderijen, beelden, collages en tekeningen waarin grenzen en lijnen, in brede zin, centraal staan.

Menen is een grensstad. Ik woon op vijftig meter, een steenworp, van de landsgrens. Het Stadsmuseum 't Schippershof, waar we tentoonstellen, ligt in vogelvlucht op tweehonderd meter van de Leie die de grens met Frankrijk vormt. En ook de taalgrens is nabij.

In de hoofden van mensen, van grensbewoners althans, zijn de frontières relatief. Ze bestaan in onze gedachten en herinneringen maar beletten ons niet om over te steken om te werken, inkopen te doen of amusement te zoeken. Hier althans in Menen! Op andere plaatsen bestaan grenzen wel degelijk en zijn ze de inzet van vele conflicten en ellende. Wij hebben het op dit vlak goed.

Grenzen worden het sterkst afgebakend op landkaarten en plattegronden. Atlassen zijn daarom inspirerend. In een tiental schilderijen zijn kaarten verwerkt. Zij komen uit 'De Victory Atlas of the world' van Alexander Gross, uitgegeven in 1920 door de The Daily Telegraph (London/New York). Het is een mooi uitgegeven overwinningsboek (net na de Grote Oorlog) met 450 landkaarten. De overwinnaars tonen er fier hun nieuwe veroveringen en koloniale rijken, hun herwonnen macht. De kaarten wissen een deel van de jarenlange miserie uit en verzekeren dat het toch de moeite waard was. De natie is grootser geworden! Tijdelijk. Honderd jaar later is deze indeling van de wereld opnieuw fundamenteel door elkaar geschud. Naties vielen uiteen, kolonies werden onafhankelijke staten, de macht van de overwinnaars brokkelde af. Er ontstond een zoektocht naar nieuwe samenhang en identiteiten.

Ik ben met deze atlas aan de slag gegaan. Kaarten werden bestudeerd en vergeleken met hun actuele waarde. Het mooie grote en oude boek werd uit elkaar gehaald en de honderd jaar oude kaarten werden beschilderd. Sommige werden verscheurd en verwerkt in collages. Het is symbolisch dat

een waardevol document, een erfenis uit het verleden, zijn oorspronkelijke waarde moet verliezen om nieuwe betekenissen te krijgen in het heden. Landkaarten dragen zowel verre verhalen als tijdelijke kristallisaties in zich. Macht zal ze opnieuw verdelen en grenzen zullen worden verlegd, overschreden, verbrokkelen, uitwissen en opnieuw getrokken worden. Atlassen tonen de actuele bovenste laag van gebieden en hun grenzen. Er onder zitten vele andere niveaus die verwijzen naar mensen en hun geschiedenissen, verhalen die telkens opnieuw anders worden verteld en een veelvoud aan nieuwe betekenissen genereren.

Zo ook vergaat het in mijn tentoongestelde werk. Het zijn tijdelijke expressies van mezelf waarin laag boven laag wordt geschilderd en overschilderd, geplakt, geaccentueerd en verdoezeld. Beelden en kaarten worden als het ware opgeteld en afgetrokken. Er wordt gezocht naar een aanvaardbaar evenwicht in de chaos van kleuren, vlakken, lijnen en stippen. Centraal staan nu eens kaarten, dan lijnen en vage figuren. Er ontstaan beelden die hun betekenis moeten vinden bij de toeschouwer.

Ghislain Verstraete (Menen, ° 1956)

Volgde de hogere graad schilderkunst, bij Sandra Vanblaere, en ook beeldhouwkunst, bij Henk Delabie en Jan Wyffels, aan de stedelijke academie voor beeldende kunst in Menen.

De zeggingskracht van lijnen en grenzen

Twee ex-studiegenoten - Ghislain Verstraete en Linda Lacombe, afstudeerjaar 1977 Sociaal-cultureel Werk Ipsoc/Vives Kortrijk - ontmoeten elkaar opnieuw na meer dan 40 jaar op een tentoonstelling van één van hen in Gent. Blijkt dat we beiden, naast onze interesse voor mens en maatschappij, een passie delen voor kunst en hierbinnen de voorbije jaren ook elk een eigen parcours afgelegd hebben. Van daaruit groeit de idee om een gezamenlijk kunstinitiatief op te zetten. Na verkennende gesprekken en een bezoek aan elkaars atelier ontdekken we een rode draad doorheen ons werk en besluiten we om samen een tentoonstelling te maken onder de noemer 'Lijnen en grenzen'.

Wie goed kijkt, merkt dat onze wereld bestaat uit niets anders dan stippen. De Gestalt leert ons echter dat het geheel meer is dan de som der delen. Stippen worden lijnen, lijnen worden vormen, objecten, figuren, landschappen ... Lijnen voegen betekenis toe aan de materie. Lijnen geven ons houvast om te ervaren wat begrenzing is. Ze scheppen mogelijkheden en beperkingen. Lijnen begrenzen maar geven ook ruimte. Ze verdelen én verbinden, isoleren én herstellen. Lijnen en grenzen stellen ons in staat om onze omgeving betekenis te verlenen, te begrijpen, te duiden, ons hierin te bewegen en te positioneren. Deze gedachten gaven mij in eerste instantie de mogelijkheid om via schilderijen de thematiek rond lijnen en grenzen beeldend te vertalen. Mijn 'werkterrein' is immers het 'grens'gebied tussen figuratie en abstractie. Schetsmatig neergezette beeldelementen (een cirkel, een stroom, een berg, mensenfiguur ...) fungeren op narratief niveau maar evengoed als een abstract kleurvlak of organische vorm zonder veel begrenzing. Vaagheid, opaciteit, textuur en 'matière' krijgen immers de voorkeur. Lijnen en grenzen kunnen hierbij geïnterpreteerd worden als 'gelaagdheid': texturen die elkaar al dan niet deels of geheel raken of overlappen en de vele overvloeiende tonen binnen één kleur. Vooral het procesmatig karakter van het bewerken van laag over laag, het wegschuren van verflagen en weer herstellen, maakt het materieschilderen tot een erg tactiele ervaring. Het canvas wordt op een organische manier tot een specifiek reliëf omgewerkt doordat materialen als zand, gips, jute, hout, cement, papier, ... worden toegevoegd aan de verf om een expressief oppervlak te creëren. Enerzijds laat ik mij telkens verrassen door de weerbarstigste materie, anderzijds manipuleer ik veelvuldig de textuurlagen en

kleurvlakken tot er een beeld ontstaat dat 'spreekt'. Een figuur groeit, lijnen ontplooiën zich, ontmoeten elkaar, twee vormen gaan een relatie aan ... Die ruime interpreteerbaarheid van de soms vage beeldelementen is een bewuste keuze.

Voor de tentoonstelling 'Lijnen en grenzen' ben ik ook letterlijk en figuurlijk mijn eigen grenzen gaan opzoeken en verleggen. Mijn schilderkundig oeuvre breidde ik uit met: eigen fotomateriaal dat op verschillende manieren werd bewerkt, installaties en composities met vindmateriaal (hout, metaal, kaders, koperen draden ...), assemblages van papier, patchwork met landkaart, ruimtelijk werk met textiel, gips en koper ...

De lijn als symbool van 'verbinding en herstel' kreeg hierbij speciale aandacht. Uitgangspunt is de Japanse filosofie van 'de schoonheid van de imperfectie' die zich vertaalt in de kintsugi-kunst. 'Kin-tsugi' betekent letterlijk waardevolle gebroken voorwerpen weer 'verbinden met goud', waardoor herstel 'cure' mogelijk gemaakt wordt. Op dit gegeven bouwde ik verder met een eigen vertaling van kleine gedrapeerde beelden met gouden lijnen en voegde er nog een extra element aan toe nl. de koperen omhulsels als symbool van 'care'. Verder maakte de bewerking van lijnen op het lichaam in de vorm van in een fotoreeks en een aantal kleinere werken met lagen japans papier en draden als verbindingslijnen, de vertaling van deze waardevolle filosofie naar de zorg en herstel van mensen nog sprekender ...

Aanvullend wil ik ook even het boeiende experiment tijdens de uitwerking van de tentoonstelling aanhalen met medekunstenaar Ghislain Verstraete, waarbij we samen schilderden en elk een schilderij van elkaar 'bewerkten'. De durf om de eigen grens (canvas) letterlijk en figuurlijk te overschrijden en de stap te zetten om met het werk van de ander aan de slag te gaan, was hierbij een interessante, betekenisvolle en bovendien bijzondere ervaring over hoe grenzen verbindingslijnen worden ...

Linda Lacombe (Kortrijk, °1956)

Hogere Graad Monumentale Kunsten (Hervé Martyn) aan de Stedelijke Academie Kortrijk / Creatieve Therapie Antwerpen.



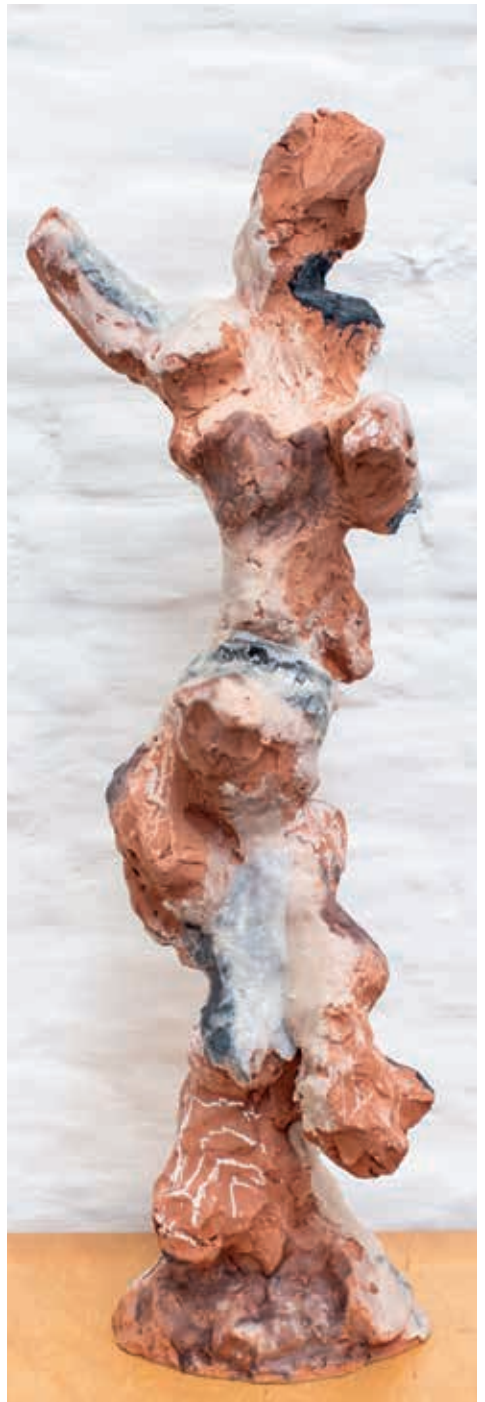
Ghislain Verstraete, 100x100 cm



Ghislain Verstraete, 22x32x6 cm



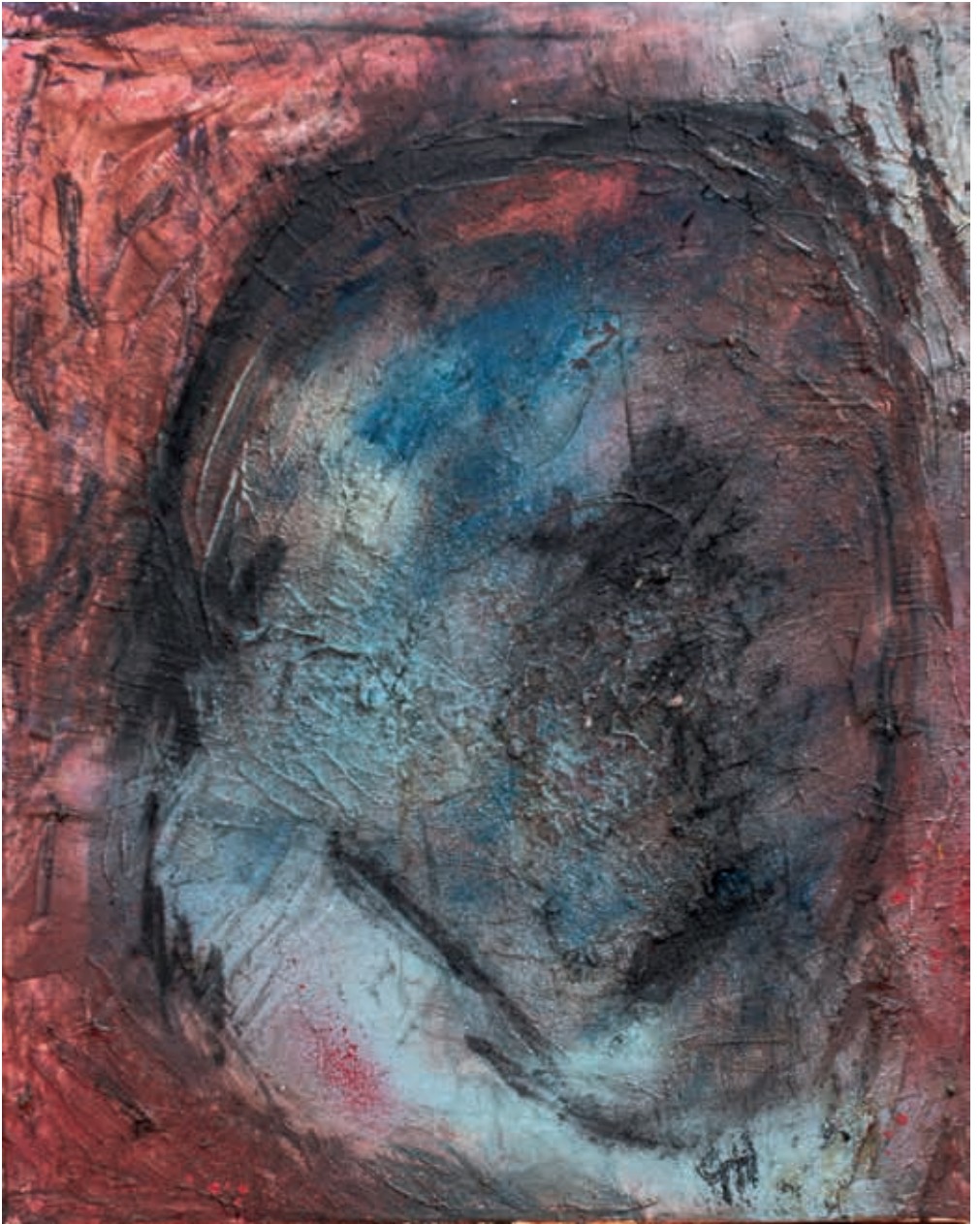
Ghislain Verstraete, 26x20x15 cm



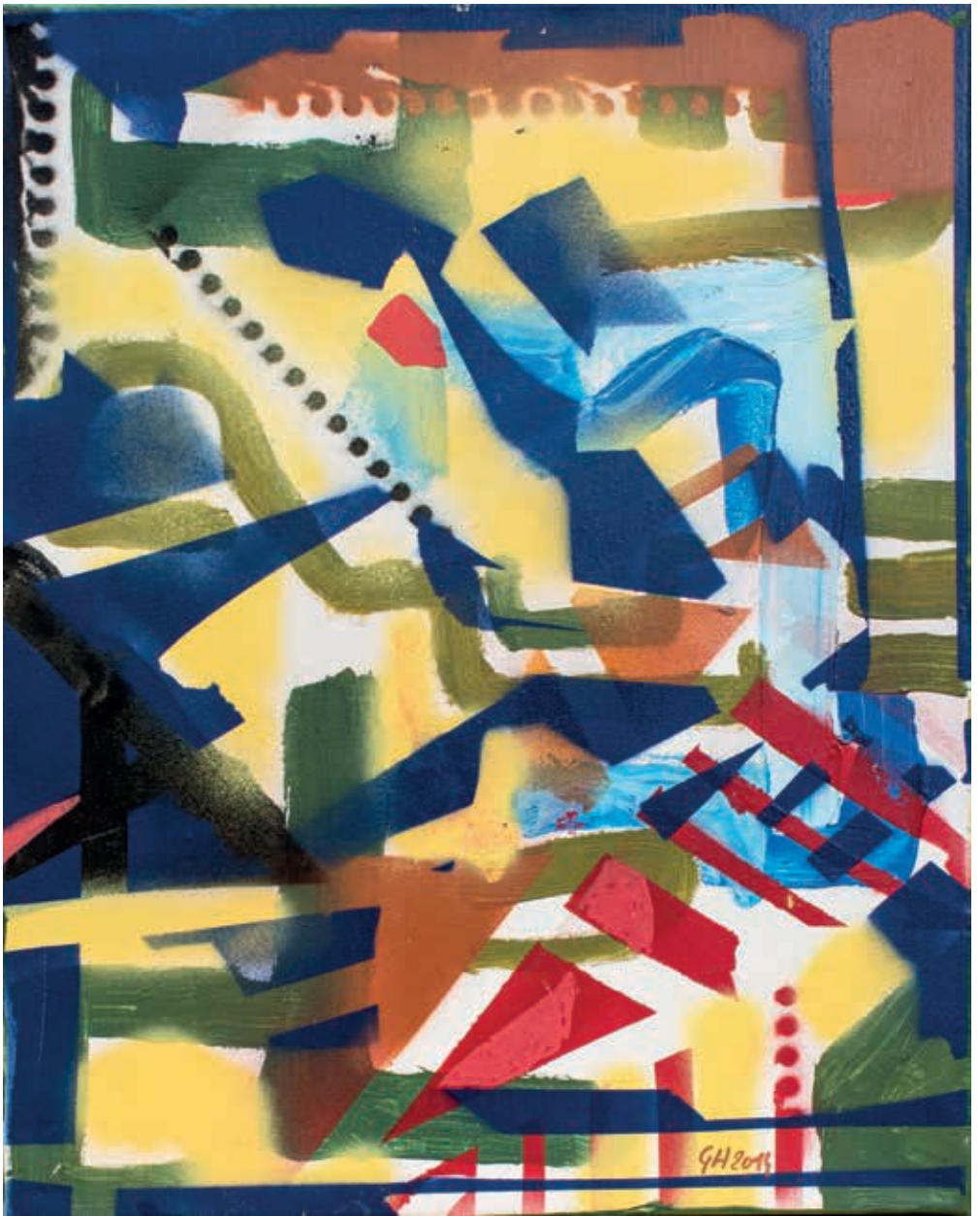
Ghislain Verstraete, 60 cm



Ghislain Verstraete, 40x50 cm



Ghislain Verstraete, 40x50 cm



Ghislain Verstraete, 40x50 cm



Ghislain Verstraete, 40x50 cm



Ghislain Verstraete, 50x60 cm



Ghislain Verstraete, 60x80 cm



Ghislain Verstraete, 65x35 cm



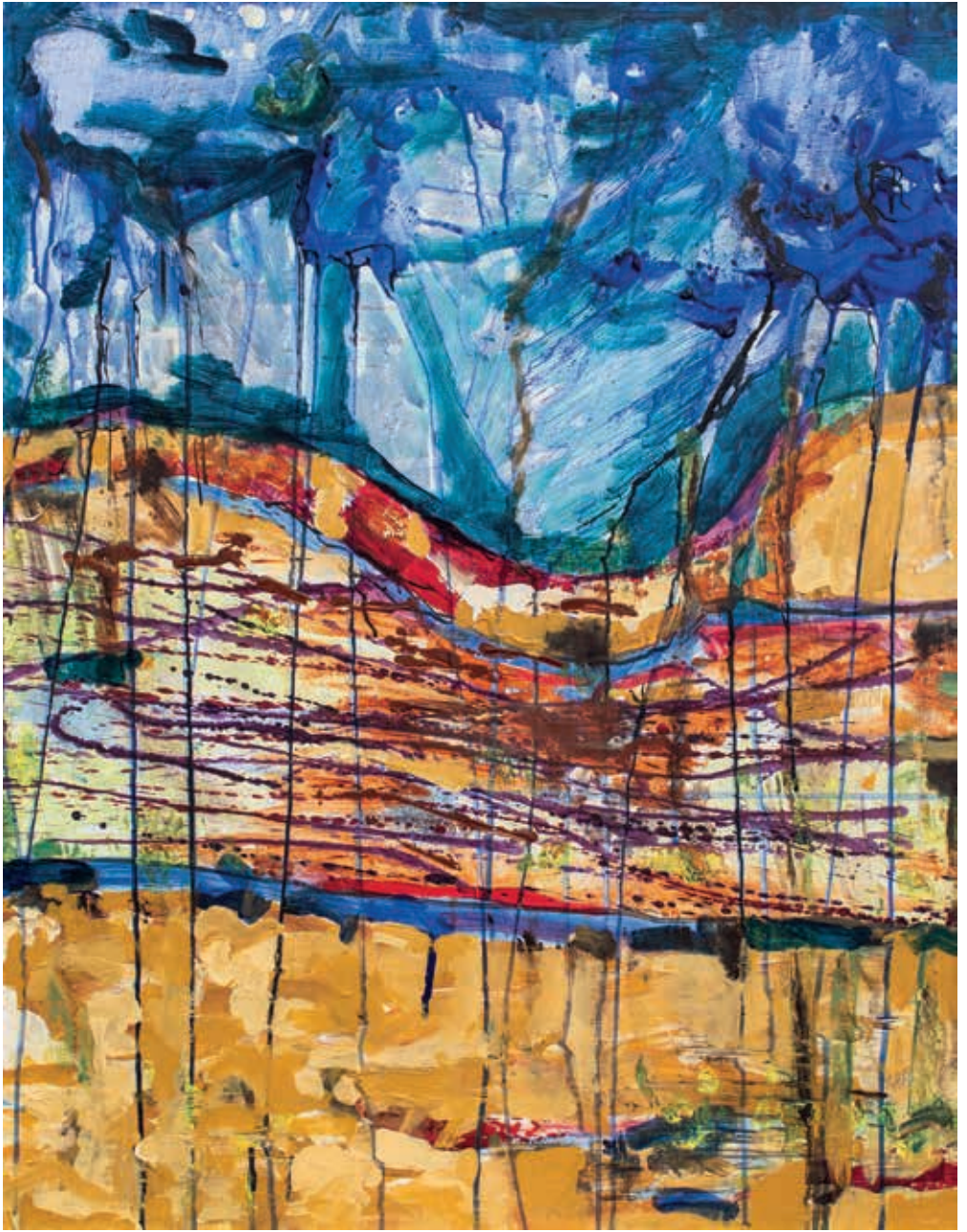
Ghislain Verstraete, 60 cm



Ghislain Verstraete, 70 cm



Ghislain Verstraete, 80x100 cm



Ghislain Verstraete, 80x110 cm



Ghislain Verstraete, 80x100 cm



Ghislain Verstraete, 80x100 cm



Ghislain Verstraete, 80x120 cm



Ghislain Verstraete, 86x36x25 cm



Ghislain Verstraete, 100x100 cm





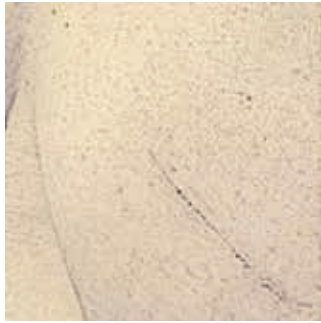
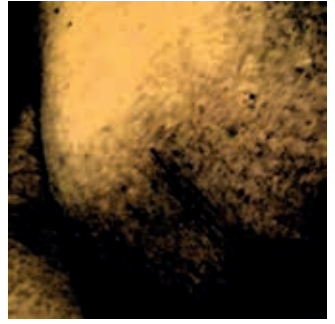
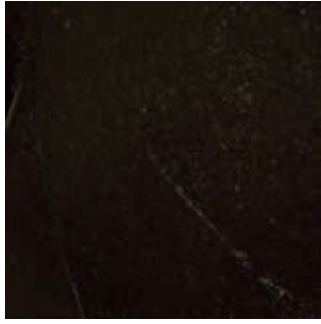
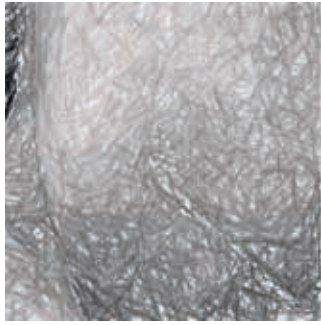
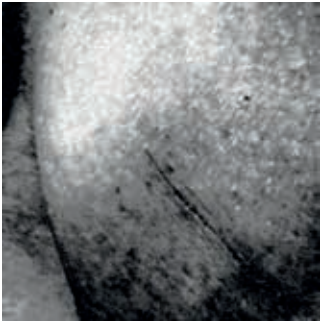
Ghislain Verstraete & Linda Lacombe, 100x125 cm



Ghislain Verstraete & Linda Lacombe, 120x90 cm



Linda Lacombe, Kintsugi - de schoonheid van de imperfectie, 6x20x15 cm





Linda Lacombe, Save the b(r)e(a)st for me, 30x24 cm



Linda Lacombe, *Repair III*, 40x30 cm



Linda Lacombe, Repair V, 18x13 cm



Linda Lacombe, Repair VI, 18x13 cm



Linda Lacombe, Bounded, 30x10x10 cm



Linda Lacombe, Skyline, 15x50 cm



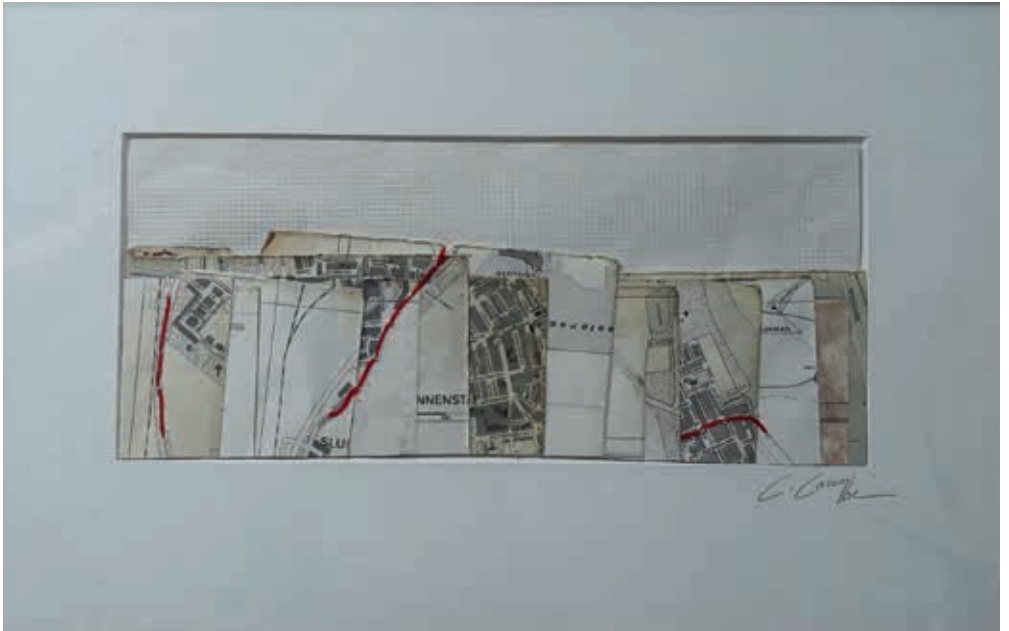
Linda Lacombe, *Framed Lines I*, 40x30 cm



Linda Lacombe, Framed Lines II, 40x30 cm



Linda Lacombe, Hidden, 45x35 cm



Linda Lacombe, You never walk alone, 24x30 cm



Linda Lacombe, Unclear borders, 70x150 cm



Linda Lacombe, Tears for fears, 90x120 cm



Linda Lacombe, It's a thin line between love and hate, 90x70 cm



Linda Lacombe, *The thread of Ariadne*, 100x100 cm



Linda Lacombe, Spina, 140x120 cm



Linda Lacombe, *Catch me when i fall*, 60x40 cm



Linda Lacombe, Utopia, 100x100 cm



Linda Lacombe, Under construction, 150x150 cm



Linda Lacombe, Tabula Rasa I, 170x120 cm



Linda Lacombe, *Archetype The Thinker*, 30x24 cm



Linda Lacombe, The Core, 50x30 cm



Linda Lacombe, We are dust in the wind, 50x50 cm



Linda Lacombe, *Emevere*, 100x100 cm



Linda Lacombe, Labyrinth, 95x70 cm



Linda Lacombe, *From earth to heaven*, 100x100 cm



Linda Lacombe, Blood, sweat and tears, 100x150 cm



Linda Lacombe, Bed of roses, 170x170 cm

Colofon

‘Lijnen en Grenzen’ is een
tentoonstelling van Cultuurcentrum
De Steiger die loopt van 10 tot 25
mei 2019 in Stadsmuseum
't Schippershof in Menen.

Curator : Henk Delabie

Technische ondersteuning:
technische ploeg CC De Steiger

Fotografie publicatie : Jeroen Mylle

Coördinatie: Chiel Vandenberghe

Opmaak brochure: Philippe Seys

Linda Lacombe:
www.lindalacombe.be
0475 569634

Ghislain Verstraete:
ghislain.verstraete@acsim.be
0478 309324

